

Már Aczél György is megmondta...

Lengyel László a lelkes és örök diák - gyűrött pulóverjére kihajtott inggallérral - megint bizonyított: bizonyította a nagyoknak, a felnőtteknek, a tanároknak, akiktől mindent - szellemi és anyagi útravalót egyaránt - kapott, hogy ő jófiú. Hogy megbízható, hogy rá számítani lehet, mert megtanulta a leckét alaposan ám, és álmából felkelve az ébrenlét és a kötyagosság legmeredekebb határain sem ejtene ki száján nem befogadó, vagy ami még ennél is szörnyűbb, kirekesztő eszmét. Nem, nem. Ő bizony eminens diák marad, aki mindig lojális mestereihez.

Lojalitásához nem férhet kétség. Ami tudását illeti, az már zűrösebb rébusz. Ha úgy tesszük fel a kérdést, hogy lehet-e más, mint ostoba az az ember, aki nyilvánvaló képtelenségeket állít, akkor szegény Lengyel László tényleg gyagya. De a dolognak ez az egyszerű lezárása órá azért mégsem érvényes, mivel ő szándékosan állít képtelenségeket, - taktikából. Mert első és legelső sorban is ebben eminens: a talmudi logika nyakatekert labirintusainak ismeretében. Ez az, amit leginkább eltanult, amit már-már mestereit is meghaladó profi szinten úz. Ebben a hitbizományi logikában pedig egészen másféle szabályok és szillogizmusok léteznek, mint a közönséges, hétköznapi logikában. Ezen utóbbiban ugyanis szándékosan valótlan állítani tudományos nonszensz, a talmudiban bölcs előrelátás, a cél érdekében bármikor alkalmazható eljárás. Sőt, a dolog pikantériája: minél nagyobb képtelenséget, minél égbekiáltóbb hazugságot állítunk fel tételünkben, az annál inkább áll, annál kevésbé tűnik hihetetlennek és annál lehetetlenebb a klasszikus logika szabályai szerint cáfolni. (Mert természetesen az ilyen fajta "dialógusokban" csak a rágalmakat megfogalmazó felperes engedheti meg magának a talmudi logika bevetését, annak cáfolatára az alperes már csak a gojosabb paraszti logikát használhatja. Különben sem nem szalonképes, sem nem tudományos mindaz, amit összehord zavarában.)

A KRITIKA 1993. szeptemberi számában közölt, láthatóan vezércikknek szánt, hét teljes kolumnát lefoglaló tanulmányt talán egyszer majd, amikor végre megvalósulhat a nemzeti értékeket szentnek tekintő magyar oktatási gyakorlat, tanítani fogják. Mert, mint ama bizonyos állatorvosi lovon oly tömény gyakorisággal és oly bámulatos változatosságban szerepel benne minden, ami a talmudi logikát jelenti: valótlan tények állítása (más szóval: közönséges hazugság), mémőki pontossággal kiszámított és megtervezett csúsztatások, látszólag diplomatikusan fogalmazott, de nagyon is pimasz célozgatások az érintettek magán-

életére, a vértől és megaláztatásoktól terhes liberál-bolsevista rendszer számos kegyeltjének és neveltjének árnyalt, burkoltságában alig rajtakapható felmagszталása. (Természetesen úgy, hogy eme liberál-bolsevista urak múltjának súlypontoszásánál a liberál előtagra kerül a nyomaték.) Aztán ott van még a cinizmus is, amely az egyik főerőssége és módszere az iskolának, amelyből Lengyel László kikerült.

Érdemes is lenne talán belekóstolgatni a mesteri textusok némelyikébe, na persze csak módjával, az erkölcsi-szalmonella fertőzést elkerülendő. Az MDF alapítóiról a következőket állítja a jófiú: "Maradnak Alapító Atyáknak a következők: *Bíró Zoltán, Csengey Dénes, Csoóri Sándor, Csurka István, Fekete Gyula, Für Lajos, Kiss Gy. Csaba, Lezsák Sándor.*" Ezeknek közös tulajdonsága, olvashatjuk 12 sorral lejjebb, miszerint "Gyűlöltek a katolikus klerust." Ez nekem például teljesen új volt, s tartok tőle a felsorolt nyolc személyiség közül ugyancsak akadna egynehány, aki velem együtt újdonságként élné át ezen állítólagos sajátosságát. De a nyolc közül hat igazából véve csak mellékszereplő, egy komolyabb szerep Lezsáknak, a főszerep pedig - természetesen - Csurkának jut a Lengyel féle rendezésben.

Annak a Csurkának, akinek pedig "ideje lejárt", de nem is kár érte, mert már Aczél György is (!) megmondta róla: "Komolytalan ember". Lehet-e ezek után komolyan venni őt? Csurka "elgonoszulásának" folyamatát a maga teljes összefüggésrendszerében állítja elének a tanulmány szerző. Sok mindent megtudhatunk róla, többek között azt is, hogy valójában nem több, mint a budapesti kávéházak zsidó belletristáinak jóindulatú, baráti csinálománya, afféle csetlő-botló, megtúrt kedvence, aki miután összelopkodta a szakmát felkarolóitól, hálátlanul ellenük fordult. "Csurka sohasem lett volna jó író Réz Pál és Domokos Mátyás nélkül, Zek vagy Örkény, **Eörsi, Galsai vagy Kormos hatása nélkül.** ... Ezek a ma Csurka által idegenként kitesztott írók nemcsak befogadták Csurkát, hanem valósággal dédelgették." De ah!, kígyót neveltek befogadó keblük melegén. "Apáinkat nem mi választjuk. Apáink eszméit és rögeszméit még kevésbé." — írja a megértő pózába helyezkedő Lengyel, és igaza van. Mert el kell ismernünk, Csurka István von Haus aus hozott magával egy súlyos hátrányt, amit sem tehetséggel, sem fuffanggal, sem egyéb más rendelkezésére álló módszerekkel sem tudott elfelejtetni az őt dédelgető szeretettel befogadó és nevelgető kávéháziak törzsasztalánál: nem született zsidónak! Ez nagy hiba Budapesten, főleg 1945 után. Szinte behozhatatlan hátrány. Egészen biztosan erre

vezethető vissza az is, hogy "... Déry Tibortól még a szoujetek, még Kádár is tartottak. Csurkától az őrmester se. S Csurka utólag igazolta is, hogy az őrmesternek volt igaza." Érthető: ki a frász félne Magyarországon egy magyartól?

Ne csodálkozzunk tehát, ha Lengyel László kénytelen is kimondani a szomorú valóságot: ha Csurkának lett volna "türelme kivárni, s nem törekszik egy szoborra a parkban, mára már Örkény mellett emlegetjük." Akár. Már minthogy ők. Az Örkény mellett. S, hogy Csurka eme pegazusi magaslatoakra nem érhetett fel, azért csakis önmagát hibáztathatja. De hát mit csodálkozzunk, hiszen — emlékeztetünk újra — már Aczél elvtárs is megmondta róla a tőle megszokott lényeglátással és tömörséggel: "Komolytalan ember". Na meg aztán, ami szintén nem kerülhette el az eminens tanulmányíró figyelmét: Csurkának "Nincs egyetlen hiteles sora a faluról, ha egyáltalán ír róla." Ez annál inkább is megdöbbenő, és utal Csurka István szakmai hiányosságaira, mert hiszen kiváló patrónusai, akiktől — Lengyel szerint legalábbis — elleste a szakmát: Örkény, Eörsi, hogy csak a két legkiválóbbat említsem, mind-mind oly sok hiteles írásban mélyültek el a magyar falu és paraszti létforma világában, oly mély elemzésekben tárták elének a magyar vidék ezernyi gondját-baját, hogy szinte érthetetlen Csurka e téma iránti közönye. A Keserű Hátországot pedig nyilván nem olvasta a jófiú.

Mert megválogatja, hogy mit olvas. Tanulmányát a szakmai jártasság tucatnyi kis verébpöttyével szórja tele: Aczél Györgyön kívül a lipótvárosi kávéházak irodalmi félisteneinek örökzöld trauville-jaiból is idéz, na és Shakespeareezik. (Ja kérem, ő gyűlöli a provincialitást!) Szóval csak valódi, hiteles, hitbizományi értékeket citál. Csurkától semmit. Csurkából csak a személy érdekli, az ember, aki lóversenyre jár, s aki a sziglieti alkotóházban részeg megjegyzéseket tesz. Hogy amikor éppen nem volt lóversenyen és történetesen részeg sem volt, miket írt, arról egy szó sincsen a terjedelmes "elemzésben". Ha egy viszonyaink között járatlan külföldi elolvasná ezt a tanulmányt, nem is nagyon tudná meg belőle, hogy a fókuszában álló Csurka István nevű személy író volna maga is. Azt hihetné, hogy afféle jópofa, bohémeskedő közéleti bohóc az illető, aki állandóan a hivatásos írók társaságában fordult elő. Hogy miért? Ezt el-felejtette pontosítani Lengyel, bár célozgat rá, hogy Csurka számára az igazi egyetlen a zsidó írók meghitt kávéházi asztala volt. Tartok tőle: nagy igazság van ebben a felismerésben, bár egészen másként, mint ahogyan azt kihajtott gallérú tanulmány szerzőnk sugallmazni szeretné: a nemzeti lét sorvadásának, a társadalmi

fejlődés akadályoztatásának szomorú okait vizsgálgatva talán nagyon is jó katalizátor volt az asztalánál ülők jelenléte ahhoz, hogy Csurka István rátaláljon a morbus hungaricus igazi okára.

De a desszertet a végére hagytuk. Csurka, ez a hálatlan falurossza, ez a kirekesztő, szakmailag nem túlzottabban jelentős figura, aki mindig mindenkiel galád módon szemberfordult (még saját pártjával és szegény miniszterelnök úrral is), egyetlenegy valakitől félt. De idézzük Lengyel Lászlót: "Egyetlen politikai hitelezőjével nem tudott mit kezdeni. Ez pedig Kis János volt. A kalandor szerencsejátékos, magát mindig mindenből kimagyarázó, beleváló fickó Kis Jánostól és társaitól félt. Tartott ezektől a szigorú aszkétától, akiknél fel volt jegyezve minden szava, minden adóssága: akikkel nem tudott inni, nőkről beszélni, akik nem nevettek a zsidó viccein. ... Kisebbrendűnek érezte magát..." (Íme a herrenvolkelmélet Lengyel László módra.) Szinte látom magam előtt Csurkát és félelmének tárgyát, amint találkoznak a parlament folyosóján: Csurka előrehajlik, lenyúl a mélybe, hogy kezet foghasson "politikai hitelezőjével" (?) és rémülten rebegi: - Üdvözlöm Kis úr! Közben persze erős kisebbrendűségi érzés hatalmasodik el rajta. Na persze. A Csurka már csak ilyen.

Bár, ha jól belegondolok, azért nem értem, hogy miért éppen Kis János és társai okozzák ezt a zavaró elváltozást? Mert, ha a fentebb felsorolt kritériumok (aszketizmus, antialkoholizmus, szexuális visszafogottság és komolyság) váltják ki belőle e kínos tünetegyüttest, akkor tarthatna a kalocsai érsektől, vagy a kalkuttai Teréz anyától is, de nem. Ó Kis Jánostól és társaitól tart. Ki érti ezt Lengyel Lászlón kívül? (Meglátják, sokra viszi még ez a Lengyel gyerek. Jó úton halad és ügyesen. Miniszter lesz még belőle, sőt! Magyarországon az ilyen "értelmes és tisztánlátó" emberek előtt nincsen elérhetetlen kilincs.)

Legyünk stílszerűek, tartsuk a színvonalat mi is. Ha a jófiú egy meglehetősen izléstelen, erősen személyeskedő, bizonyos majomkirályról szóló versikével zárhatta elemzését, mi is váltsunk át prózáról lírára. Az sem baj - ezt is Lengyeltől tanultam -, ha sértő a vers. Idézzük tehát Sértő Kálmánt négy sor erejéig, aki a *Petőfi és a zsidók*-ban arról ír, hogy a zsidók szeretik Petőfit, mert az nem zsidózott. Persze, hogy nem - folytatja Sértő -, hiszen éppen elég gondja volt az osztrákokkal, na meg aztán nem láthatott a jövőbe: "Zsidó jövőjét nem láthatta, / Akik most erőszakkal, dallal, / Magyarruhába öltözködve, / Seftelnek, rajtunk diadallal."

N.B.: Akinek nem inge, ne vegye magára.

Szócs Zoltán